

BESLUT

DATUM: 2023-11-22
AVDELNING: Avdelningen för penningpolitik
DIARIENUMMER: 2023-01234
HANTERINGSKLASS: ÖPPEN

Beslut om styrränta

Riksbankens beslut

1. Riksbanken fastställer styrräntan till 4 procent, vilket innebär att den lämnas oförändrad.
2. Riksbanken fastställer den penningpolitiska rapporten, bilaga Penningpolitisk rapport.
3. Detta beslut ska offentliggöras den 23 november 2023 kl. 9:30.
4. Protokollet från det penningpolitiska sammanträdet den 22 november 2023 ska publiceras den 4 december 2023 kl. 9:30.

Bakgrund

Enligt 2 kap. 1 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) är det överordnade målet för Riksbanken att upprätthålla varaktigt låg och stabil inflation (prisstabilitetsmålet). Utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet ska Riksbanken dessutom bidra till en balanserad utveckling av produktion och sysselsättning (realekonomiska hänsyn).

Riksbanken har preciserat att prisstabilitetsmålet innebär att den årliga förändringen av konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) ska vara 2 procent. Målet ska fungera som ett riktmärke för pris- och lönebildningen i ekonomin. Det är viktigt att hushåll och företag har förtroende för att avvikelser från inflationsmålet, framför allt när de är stora, inte blir alltför långvariga och påverkar deras förväntningar om vilken nivå på inflationen som kommer vara den normala i ekonomin. När ekonomins aktörer har en gemensam bild av hur priserna kommer att utvecklas i framtiden minskar osäkerheten och det blir lättare att planera långsiktigt.

Riksbankens huvudsakliga penningpolitiska verktyg för att uppnå prisstabilitetsmålet är styrräntan. Styrräntan påverkar inflationen via flera kanaler, som efterfrågan, växelkurs och förväntningar. Enligt 2 kap. 4 § andra stycket riksbankslagen ska Riksbanken bestämma styrränta för sin inlåning, sina krediter och sina återköpsavtal i finansiella instrument.

Skälen för beslutet

Låg och stabil inflation är en förutsättning för en god realekonomisk utveckling. Dagens höga inflation påverkar hela ekonomin negativt men är särskilt besvärlig för hushåll med små marginaler. Riksbanken har sedan april 2022 höjt styrräntan från 0 procent till 4 procent i september 2023, och den stramare penningpolitiken har bidragit till att KPIF-inflationen har sjunkit från ungefär 10 procent till 4,2 procent i oktober 2023. Efterfrågan i den svenska ekonomin har dämpats och arbetsmarknaden mattas nu av.

Även om utvecklingen för inflationen går åt rätt håll är den fortfarande för hög och det kvarstår risker för att den inte sjunker tillräckligt snabbt framöver. Priserna på tjänster ökar i en snabb takt och bidrar mycket till den totala inflationen. Därtill är kronan fortsatt omotiverat svag, vilket håller uppe prisökningstakten på varor.

Att lämna styrräntan oförändrad tillsammans med den planerade penningpolitiken som beskrivs i Riksbankens prognos (se avsnitt 1.2 i *Penningpolitisk rapport*) väntas bidra till att inflationen fortsätter sjunka och stabiliseras nära 2 procent under 2024. Riksbanken bedömer att en fortsatt åtstramande penningpolitik är nödvändig för att få ner inflationen och därmed bidra till en god ekonomisk utveckling på lite sikt. Om inflationen förblir hög kommer de negativa konsekvenserna för svensk tillväxt och arbetsmarknad att bli betydligt större.

Att höja styrräntan ytterligare skulle visserligen kunna bidra till en snabbare nedgång i inflationen, men inflationen löper då också större risk att så småningom hamna under målet och den negativa effekten på realekonomin kan bli onödigt stor. Att istället sänka styrräntan skulle sannolikt leda till något högre ekonomisk aktivitet på kort sikt men samtidigt leda till att inflationen skulle ligga över målet en längre tid.

Mot bakgrund av detta och den analys som Riksbanken har gjort av den ekonomiska situationen i Sverige och omvärlden (se *Penningpolitisk rapport*) bedömer direktionen att penningpolitiken behöver vara fortsatt åtstramande för att säkerställa att inflationen fortsätter ned och stabiliseras kring målet på 2 procent inom rimlig tid, men att det är lämpligt att nu lämna styrräntan oförändrad. Direktionen har därför beslutat att låta styrräntan vara kvar på 4

procent, men har beredskap att höja den ytterligare om inflationsutsikterna försämras.

Riksbanken bedömer att beslutet att lämna styrräntan oförändrad kan antas leda till det avsedda resultatet, det vill säga att föra inflationen tillbaka till målet inom rimlig tid, och åtgärden bedöms inte heller vara mer långtgående än vad som behövs för att uppnå prisstabilitetsmålet. Effekterna av en oförändrad styrränta bedöms också stå i rimlig proportion till de kostnader och risker som detta medför för Riksbankens och statens finanser. Riksbanken bedömer därmed att åtgärden att hålla styrräntan oförändrad är förenlig med proportionalitetsprincipen i 1 kap. 8 § riksbankslagen.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Aino Bunge, Martin Flodén och Per Jansson) efter föredragning av Mattias Erlandsson, biträdande chef på avdelningen för penningpolitik.